

Briselē, 2022. gada 24. janvārī
(OR. en)

5277/22

COHOM 6
COPS 15
CONUN 10
COASI 7
MAMA 6
COEST 5
COAFR 12
DEVGEN 3
CFSP/PESC 30

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums:	2022. gada 24. janvāris
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos 2022. gadā

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos
2022. gadā, kurus Padome apstiprināja 3844. sanāsmē, kas notika 2022. gada 24. janvārī.

Padomes secinājumi par ES prioritātēm ANO cilvēktiesību forumos 2022. gadā

1. ES ir apņēmusies konsekventi un saskaņoti **ievērot, aizsargāt un īstenot cilvēktiesības, demokrātiju un tiesiskumu visās savas ārējās darbības jomās**. Tā turpina būt vienota, atbalstot ANO cilvēktiesību sistēmu, kas ir tās ārējās darbības stūrakmens. Globālas cilvēktiesību sistēmas veicināšana ir pamatā ES apņēmībai stiprināt multilaterālismu un ES vadošo lomu noteikumos balstītas starptautiskās kārtības atbalstīšanā. ES atkārtoti apliecina, ka cilvēktiesības – vai tās būtu pilsoniskās, kultūras, ekonomiskās, politiskās vai sociālās tiesības – ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas. ES attiecīgi aicinās plaši ratificēt un efektīvi īstenot Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām, kā arī citas cilvēktiesību konvencijas, pastiprinot darbības, lai uz vienlīdzīgiem pamatiem īstenotu visas cilvēktiesības. ES izrādīs modrību un vēršīsies pret jebkādiem mēģinājumiem apdraudēt cilvēktiesības un cilvēka cieņas un vienlīdzības pamatprincipus, kas sakņojas Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā un tai sekojošajos cilvēktiesību instrumentos. ES pievērsīsies jauniem cilvēktiesību riskiem, piemēram, hibrīddraudiem, riskiem, kas saistīti ar tehnoloģiju attīstību, vides degradāciju un klimata pārmaiņām, kā arī pašreizējās Covid-19 pandēmijas ilgstošajām sekām uz cilvēktiesībām, jo īpaši uz to, vai sievietes un meitenes var izmantot tiesības, un uz pamatbrīvībām. Diskriminācija, ar ko saskaras personas neaizsargātā situācijā, tostarp personas ar invaliditāti, ir saasinājusies un kļuvusi redzamāka. ES atgādina, ka jebkādiem cilvēktiesību ierobežojumiem saistībā ar Covid-19 pandēmiju ir jābūt stingri nepieciešamiem, samērīgiem, pagaidu rakstura un nediskriminējošiem saskaņā ar valstu starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā. ES pastiprinās centienus, lai palīdzētu nodrošināt, ka visām personām visās valstīs ir vienlīdzīga piekļuve drošām, efektīvām un cenas ziņā pieejamām Covid-19 vakcīnām un ārstēšanai.

2. ES joprojām **stingri atbalsta** Apvienoto Nāciju Organizācijas augstās cilvēktiesību komisāres, viņas biroja un **ANO cilvēktiesību sistēmas** pilnvaras kopumā, ietverot Cilvēktiesību padomi, līgumu struktūras, īpašās procedūras un vispārējo regulāro pārskatu. ES turpinās aicināt visas valstis ievērot neatkarību un sadarbības, lai efektīvi īstenotu ANO augstās cilvēktiesību komisāres un viņas biroja pilnvaras, vienlaikus nodrošinot pienācīgu finansējumu. ES turpinās iesaistīties darbā, kas vērsts uz Cilvēktiesību padomes stiprināšanu, tostarp, stiprinot saikni starp Ņujorku un Ženēvu, atzīstot tās unikālo lomu un pievienoto vērtību. ES atgādinās, ka visiem ANO locekļiem, jo īpaši Cilvēktiesību padomes locekļiem, būtu jāievēro visaugstākie cilvēktiesību standarti un pilnībā jāsadarbības ar Cilvēktiesību padomi un tās mehānismiem. ES atbalsta ANO ģenerālsekretāra ziņojumu "Mūsu kopīgā programma" un aktīvi iesaistīsies tā īstenošanā.
3. ES turpinās **uzraudzīt cilvēktiesību stāvokli visā pasaulē un nosodīs cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus** neatkarīgi no to izdarīšanas vietas. Tā izmantos visus savā rīcībā esošos instrumentus, tostarp ES globālo cilvēktiesību sankciju režīmu, lai panāktu pārmaiņas un uzlabotu cilvēktiesību stāvokli visā pasaulē. ES **atzīs pozitīvās norises** cilvēktiesību jomā un turpinās **meklēt sadarbību ar visām valstīm un reģionālām organizācijām**, tostarp, izmantojot cilvēktiesību dialogus. Mūsu stratēģiskā reakcija uz mainīgo starptautisko vidi būs šāda: parādīt kopīgu un vienotu ES nostāju starptautiskos forumos, stiprināt mūsu ilgstošās attiecības ar tradicionālajiem partneriem, atkārtoti apstiprinot mūsu kopīgās intereses un vērtības, kā arī paplašināt un padziļināt partnerattiecības ar valstīm un reģioniem visā pasaulē. Būtiska nozīme būs jaunu starpreģionālu un tematisku koalīciju izveidei.

4. ES atkārtoti apstiprina savu apņemšanos cīnīties pret nesodāmību un nodrošināt taisnīgumu cietušajiem. **Romas statūtu spēkā stāšanās 20. gadskārtā** ES atkārtoti pauž nelokāmu atbalstu Starptautiskajai Krimināltiesai (SKT) un turpinās aicināt vispārēji ratificēt Romas statūtus un pilnībā sadarboties ar SKT. SKT, kā arī citu tiesu un tribunālu darbam valsts un starptautiskā līmenī ir izšķiroša nozīme, lai sauktu pie atbildības nežēlīgu noziegumu izdarītājus. ES arī atbalsta darbu, ko veic starptautiskie izmeklēšanas mehānismi, kuri vāc pierādījumus par nopietniem starptautisko humanitāro tiesību (SHT) pārkāpumiem un starptautisko cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, lai atvieglotu vainīgo kriminālvajāšanu.
5. ES uzsver **ANO Ģenerālās asamblejas Trešās komitejas** un **ANO Cilvēktiesību padomes** īpašo lomu **konkrētu valstu cilvēktiesību situāciju** risināšanā. Šajā sakarā ES arī turpmāk proaktīvi pievērsīsies jaunām cilvēktiesību krīzēm un nosodīs smagas cilvēktiesību situācijas un cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos. ES turpinās uzņemties vadošo lomu iniciatīvās attiecībā uz Afganistānu, Baltkrieviju, Burundi, Eritreju, Etiopiju, KTDR un Mjanmu. Tā apsvērs papildu iniciatīvas, ja situācija to prasīs. ES arī atbalstīs jebkuru iniciatīvu attiecībā uz valstīm, kuras sliktās cilvēktiesību situācijas dēļ būtu jāiekļauj Cilvēktiesību padomes vai Trešās komitejas darba kārtībā. ES rūpīgi sekos līdzi iniciatīvām attiecībā uz Centrālāfrikas Republiku, Dienvidsudānu, Filipīnām, Gruziju, Irānu, Jemenu, Kambodžu, Kongo Demokrātisko Republiku, Lībiju, Mali, Nikaragvu, okupēto palestīniešu teritoriju, Sīriju, Somāliju, Sudānu, Šrilanku un Venecuēlu. ES arī turpinās cieši sekot līdzi stāvoklim Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā, ko nelikumīgi anektējusi Krievijas Federācija, un atbalstīs attiecīgās iniciatīvas šajā sakarā. ES aktīvi iesaistīsies interaktīvos dialogos ar īpašo procedūru pilnvarotajiem un vispārējās debatēs, lai pievērstu uzmanību kritiskām cilvēktiesību situācijām, tostarp Krievijas Federācijā un Ķīnā.

6. ES arī turpmāk būs apņēmības pilna veicināt, konstruktīvi iesaistīties un atbalstīt **tematiskas rezolūcijas un iniciatīvas** ANO ĢA Trešajā komitejā un ANO Cilvēktiesību padomē. ES turpinās uzņemties vadošo lomu iniciatīvās, kas attiecas uz bērna tiesībām (kopā ar *GRULAC* partneriem), reliģijas vai ticības brīvību, cilvēktiesībām un klimata pārmaiņām un nāvessoda izmantošanas moratoriju.
7. ES turpinās aicināt visas valstis ievērot **starptautiskās cilvēktiesības** un piešķirt ANO un cilvēktiesību uzraudzības mehānismiem beznosacījumu un netraucētu piekļuvi savām teritorijām. ES arī turpinās aicināt visas bruņotos konfliktos iesaistītās puses pilnībā ievērot starptautiskās **humanitārās tiesības** un nodrošināt pilnīgu, drošu, tūlītēju un netraucētu piekļuvi visas teritorijas mērogā, lai sniegtu humāno palīdzību iedzīvotājiem, kam vajadzīga palīdzība. ES turpinās mudināt bruņotos konfliktos iesaistītās puses veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai aizsargātu civiliedzīvotājus, jo īpaši sievietes un bērnus, personas ar invaliditāti, kā arī medicīnisko un humanitāro personālu, un lai aizsargātu civilo infrastruktūru, tostarp izglītības un veselības aprūpes iestādes. ES arī turpmāk atbalstīs cilvēktiesību pastiprinātu iekļaušanu ANO miera un drošības centienos. Lai vēl vairāk aizsargātu civiliedzīvotājus un veicinātu uz principiem balstītu humanitāro rīcību, ES arī atbalstīs partnerus nolūkā pieņemt un īstenot stingrus cilvēktiesību un SHT ievērošanas satvarus.

ES pauž satraukumu par ieilgušo konfliktu **Etiopijā**. Tā turpinās aicināt visas konfliktā iesaistītās puses nekavējoties pārtraukt karadarbību un atturēties no jebkādiem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, piemēram, seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības, tostarp izvarošanas un pret etniskām grupām vērstas vardarbības, un no jebkādiem starptautisko humanitāro tiesību, kā arī bēgļu tiesību pārkāpumiem. ES strādās pie tā, lai nodrošinātu saukšanu pie atbildības par Etiopijā pastrādātajiem noziegumiem. ES turpinās īpaši norādīt uz *Taliban* ieceltās pagaidu valdības atbildību nodrošināt visu **Afganistānā** dzīvojošo personu, jo īpaši sievietes, bērnu, pie minoritātēm piederošu personu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanu, kā arī nodrošināt cilvēktiesību aizstāvju, žurnālistu un mediju darbinieku un mirtiesnešu, jo īpaši tiesu iestādēs strādājošo sievietes, drošību. ES turpinās aicināt veidot iekļaujošu un reprezentatīvu valdību ar sievietes un etnisko un reliģisko minoritāšu pārstāvju pilnīgu, efektīvu, vienlīdzīgu un jēgpilnu līdzdalību, pamatojoties uz tiesiskumu un cilvēktiesību ievērošanu. ES arī turpmāk aicinās atjaunot Afganistānas Neatkarīgo cilvēktiesību komisiju (*AIHRC*), kas ir viena no galvenajām valsts cilvēktiesību iestādēm. ES uzsvērs, ka ir jānodrošina saukšana pie atbildības par cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem un starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumiem, un atgādinās, ka Afganistāna ir Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) Romas statūtu puse. Ir ļoti svarīgi, lai visas puses Afganistānā un ārpus tās palīdzētu īstenot pilnvaras īpašajam referentam, ko Cilvēktiesību padome plāno iecelt cilvēktiesību situācijas uzraudzībai Afganistānā, tostarp tādos jautājumos kā pārejas tiesiskums un to Afganistānas drošības spēku bijušo locekļu nogalināšana bez tiesas sprieduma un pazušana, kuri ir padevušies *Taliban* vai kurus *Taliban* ir aizturējis, un veikt attiecīgus turpmākus pasākumus saistībā ar ieteikumiem. ES arī atkārtoti apstiprinās, ka ir jānodrošina droša pārvietošanās un droša un sakārtota izceļošana visiem ārvalstniekiem un afgāņiem, kuri vēlas izceļot no valsts, un turpinās aicināt nodrošināt humānās palīdzības sniedzējiem netraucētu piekļuvi visiem Afganistānas reģioniem. ES atkārtoti aicinās izbeigt starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumus un cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus, tostarp spīdzināšanu **Sīrijā**, ko veic visas konfliktā iesaistītās puses, jo īpaši režīms un tā sabiedrotie, un atzinīgi vērtē dažādos starptautiskos centienus, kas paredzēti, lai panāktu patiesību un taisnīgumu cietušajiem un saukšanu pie atbildības par pastrādātajiem noziegumiem, un pilnībā tos atbalsta.

Visi vainīgie ir jāsauc pie atbildības. ES turpinās pieprasīt Sīrijas režīma un tā sabiedroto jēgpilnu iesaistīšanos, lai pilnībā īstenotu Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūciju 2254, un aicina izbeigt represijas, atbrīvot ieslodzītos un sniegt informāciju par bezvēsts pazudušo personu likteni.

8. ES atkārtoti aicinās visas pasaules valstis nodrošināt demokrātijas institūciju pienācīgu darbību, **tiesiskuma** un labas pārvaldības principu **ievērošanu**, tiesu iestāžu neatkarību un cīnīties pret nesodāmību un nevienlīdzību, paturot prātā, ka cilvēktiesību pārkāpumus var izraisīt vairāki strukturāli apstākļi, piemēram, korupcija. Tā mudinās valstis ievērot tiesības jēgpilni piedalīties sabiedriskajā dzīvē un mierīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību. ES paudīs bažas par to, ka **Krievijas Federācijā** nemitīgi notiek sistemātiskas represijas pret pilsonisko sabiedrību, cilvēktiesību aizstāvjiem, neatkarīgajiem medijiem un žurnālistiem, politiskās opozīcijas pārstāvjiem un kritisku viedokļu paudējiem, kā arī neaizsargātā situācijā esošām personām un personām, kas pieder pie reliģiskām minoritāšu grupām un citām stigmatizētām grupām, tostarp LGBTI. ES turpinās uzraudzīt un nosodīt cilvēktiesību un pamatbrīvību ierobežojumus un pastiprinātus ierobežojošus likumdošanas pasākumus saskaņā ar "ārvalstu aģentu" likumu un tiesību aktiem par "nevēlamām" un "ekstrēmistiskām" organizācijām, kas turpina apklusināt neatkarīgus viedokļus, samazināt pilsoniskās sabiedrības iespējas un kavēt cilvēktiesību pārkāpumu dokumentēšanu. Tā arī paudīs bažas par vēršanos pret neatkarīgiem pētījumiem par politisko represiju vēsturi. Izpratne par pagātnes zvērībām ir vērtība, kura ir jāatbalsta un jāaizsargā. ES turpinās mudināt Krievijas Federāciju īstenot starptautiskos ieteikumus attiecībā uz apgalvojumiem par nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, tostarp spīdzināšanu, Krievijas Federācijas Čečenijas Republikā, kas pastrādāti pret cilvēktiesību aizstāvjiem, neatkarīgo mediju pārstāvjiem, juristiem un citām personām. ES joprojām pauž bažas par to, ka kopš Krievijas Federācijas veiktās nelikumīgās aneksijas ir ievērojami pasliktinājusies cilvēktiesību situācija **Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā**. ES joprojām pauž dziļas bažas par cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos **Ukrainas austrumu daļā**, kas pašlaik nav Ukrainas valdības kontrolē.

ES ar lielām bažām turpinās sekot līdzi cilvēktiesību situācijai **Gruzijas separātiskajos reģionos Abhāzijā un Dienvidosetijā**. ES pauž satraukumu par pastāvīgo cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos **Baltkrievijā**. Tā turpinās stingri nosodīt plaši izplatītu un sistemātisku spīdzināšanu un sliktu izturēšanos saistībā ar patvaļīgām aizturēšanām, daudziem piespiedu pazušanas gadījumiem, plaša tiesību un brīvību spektra ierobežošanu, kā arī represiju un iebiedēšanas kampaņu pret cilvēktiesību aizstāvjiem, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, neatkarīgiem medijiem un personām, kas pieder pie nacionālajām minoritātēm. ES turpinās pieprasīt nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visus politieslodzītus. Personas, kas ir atbildīgas par šiem nopietnajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, būtu jāsauc pie atbildības un jāsoda. ES turpinās mudināt Baltkrieviju pilnībā sadarboties ar starptautiskiem un reģionāliem cilvēktiesību uzraudzības mehānismiem, tostarp ANO īpašo referentu par cilvēktiesību stāvokli Baltkrievijā un OHCHR vadīto pārskatatbildības mehānismu. ES mudinās Ķīnas un **Honkongas** iestādes atjaunot tiesiskuma, cilvēktiesību, tostarp plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma, demokrātijas principu pilnīgu ievērošanu un ievērot tiesu iestāžu neatkarību saskaņā ar Honkongas Pamatlikumu un Ķīnas iekšzemes un starptautiskajām saistībām. Turklāt tiek sagaidīts, ka **Turcija** kā ES kandidātvalsts un ilglaicīga Eiropas Padomes dalībvalsts ievēros savas attiecīgās saistības.

9. ES turpinās aicināt visas valstis ievērot, aizsargāt un īstenot **pie minoritātēm piederošu personu cilvēktiesības** un pauž gandarījumu par Deklarācijas par to personu tiesībām, kuras pieder pie nacionālām vai etniskām, reliģiskām un lingvistiskām minoritātēm, 30. gadskārtu. ES iestāsies pret jebkāda veida kūdišanu uz vardarbību vai naidu un pret naida runu gan tiešsaistē, gan bezsaistē, vienlaikus pilnībā saglabājot tiesības uz vārda brīvību. ES ar lielām bažām turpinās sekot cilvēktiesību stāvoklim **Ķīnā**, jo īpaši Siņdzjanas uiguru autonomajā reģionā, Tibetas autonomajā reģionā un Iekšējās Mongolijas autonomajā reģionā. ES joprojām pauž nopietnas bažas par daudzajiem ziņojumiem par plaši izplatītiem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem Ķīnā, jo īpaši iepriekš minētajos reģionos, tostarp par patvaļīgām apcietināšanām, spīdzināšanu un sliktu izturēšanos pret ieslodzītajiem, par plašu politisko pāraudzināšanas nometņu tīklu, plašu novērošanu un sistēmiskiem reliģijas vai ticības brīvības ierobežojumiem, par piespiedu darba izmantošanu, piespiedu sterilizāciju, dzimstības kontroli un ģimenes dalīšanas politiku, kā arī par seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību. Īpašas bažas joprojām rada pie etniskajām un reliģiskajām minoritātēm piederošu personu, jo īpaši uiguru un pie citām minoritātēm piederošu personu, situācija visā Ķīnā. ES turpinās aicināt Ķīnu ievērot savas saistības cilvēktiesību jomā saskaņā ar valsts un starptautiskajiem tiesību aktiem. ES turpinās mudināt ANO augsto cilvēktiesību komisāri pievērsties cilvēktiesību situācijai Ķīnā, jo īpaši Siņdzjanas uiguru autonomajā reģionā (*XUAR*), tostarp, veicot neatkarīgu, objektīvu, neatkarīgu un pārredzamu novērtējumu. ES ar lielām bažām turpinās sekot līdzī pastāvīgajiem cilvēktiesību pārkāpumiem un aizskārumiem, tostarp tiem, kas izriet no **Mjanmas/Birmas** militāro spēku patvaļīgas aizturēšanas, tostarp pret rohingu musulmaņiem un pie citām minoritātēm piederošām personām, un aicinās nodrošināt taisnīgumu un vainīgos saukt pie atbildības. ES turpinās visstingrākajā veidā nosodīt 2021. gada 1. februāra militāro apvērsumu, nosodot vardarbību pret civiliedzīvotājiem, tostarp seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, un aicinot īstenot visu attiecīgo ieinteresēto personu iekļaujošu dialogu nolūkā atjaunot demokrātiju un tiesiskumu, kā arī nodrošināt drošu un netraucētu humānās palīdzības piekļuvi un nekavējoties un bez nosacījumiem atbrīvot visas patvaļīgi apcietinātās personas. ES turpinās aicināt Krievijas iestādes ievērot cilvēktiesības,

tostarp pie etniskajām, nacionālajām un reliģiskajām minoritātēm piederošu personu tiesības, arī Krimas tatāru tiesības Krievijas Federācijas nelikumīgi anektētajā **Krimas Autonomajā Republikā un Sevastopoles pilsētā**.

10. ES turpinās stingri iestāties pret **nāvēssodu** jebkādos apstākļos. Tā aicinās visas valstis atbalstīt ANO Ģenerālās asamblējas rezolūciju, ar ko veicina nāvēssoda izmantošanas moratoriju, un mudinās visas pārējās valstis, kas joprojām piemēro nāvēssodu, to atcelt vai arī uzturēt vai ieviest moratoriju kā pirmo soli ceļā uz nāvēssoda atcelšanu. ES mudinās valstis, kurās ir noteikts moratorijs, atcelt nāvēssodu ar likumu. ES veicinās pēc iespējas plašāku Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām otrā fakultatīvā protokola ratifikāciju. Tā aicinās aktīvi piedalīties 8. Pasaules kongresā pret nāvēssodu, kas Berlīnē notiks 2022. gada novembrī, un atbalstīs citas iniciatīvas šajā sakarā.
11. ES turpinās nosodīt plaši izplatīto **spīdzināšanu** un citu nežēlīgu, necilvēcīgu vai pazemojošu izturēšanos vai sodīšanu visā pasaulē, un centīsies izskaust šo praksi visā pasaulē. Tā mudinās neatkarīgi izmeklēt nopietnus cilvēktiesību pārkāpumus un aizskārumus neatkarīgi no tā, kur tie notiek, un strādās, lai nodrošinātu vainīgo saukšanu pie atbildības. ES arī turpmāk nosodīs patvaļīgas aizturēšanas un apcietināšanas un atbalstīs cietumu un citu brīvības atņemšanas vietu neatkarīgu uzraudzību, ieslodzījuma apstākļu un izturēšanās pret personām, kurām ir atņemta brīvība, uzlabošanu saskaņā ar starptautiskajām saistībām un standartiem. ES aicinās plaši ratificēt un efektīvi īstenot ANO Konvenciju pret spīdzināšanu un tās fakultatīvo protokolu. Tā arī turpmāk, izmantojot Aliansi pret tādu preču tirdzniecību, kuras var izmantot spīdzināšanai, veicinās centienus aizliegt tirdzniecību ar precēm, ko lieto nāvēssodu izpildē un spīdzināšanā.

12. ES turpinās atbalstīt **cilvēktiesību aizstāvjus** un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tostarp sieviešu vadītas un jauniešu vadītas organizācijas, un darbosies, lai nodrošinātu viņu efektīvu un jēgpilnu līdzdalību visos ANO procesos. ES stingri nosoda draudus, uzbrukumus, kriminālatbildības noteikšanu cilvēktiesību aizstāvjiem, viņu nelikumīgu novērošanu, pret viņiem vērstas nomelnošanas kampaņas, viņu patvaļīgu apcietināšanu, piespiedu pazušanu un nogalināšanu. ES īpašu uzmanību pievērsīs gadījumiem, kad pret cilvēktiesību aizstāvjiem tiek vērstas represijas pēc tam, kad viņi iesaistījušies sadarbībā ar ANO sistēmu, un turpinās atbalstīt darbu, ko šajā sakarā veic ANO ģenerālsekretāra vietnieks cilvēktiesību jautājumos. ES pievērsīs uzmanību īpašiem riskiem, ar kuriem saskaras konkrētas cilvēktiesību aizstāvju kategorijas, jo īpaši cilvēktiesību aizstāves sievietes, vides, zemes un pirmiedzīvotāju cilvēktiesību aizstāvji, LGBTI tiesību aizstāvji un tie, kas aizstāv darba tiesības. ES pastiprinās atbalstu tam, lai tiktu veidota labvēlīga vide dinamiskai un plurālistiskai **pilsoniskajai sabiedrībai**, kurai tiek dota iespēja darboties neatkarīgi, un novērsīs nesamērīgus juridiskus un administratīvus ierobežojumus, kas tiek uzlikti pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tādējādi apgrūtinot to spēju darboties, tostarp grūti izpildāmu reģistrācijas kārtību un ierobežojumus finansējuma saņemšanai vai administratīvu ierobežojumu organizāciju reģistrēšanai. ES arī turpmāk veiks darbības, kuru mērķis ir atbrīvot cilvēktiesību aizstāvjus visā pasaulē, sadarbojoties ar ANO Augsto cilvēktiesību komisāri, viņas biroju un citām ANO struktūrām.
13. ES veicinās un aizsargās tiesības uz **uzskatu un vārda brīvību** tiešsaistē un bezsaistē un atbalstīs mediju plurālismu un brīvību visā pasaulē. Tā turpinās stingri nosodīt draudus un uzbrukumus žurnālistiem, blogeriem un citiem mediju darbiniekiem un atgādināt par valstu atbildību nodrošināt, ka to valsts tiesību akti, politika un darbības atbilst to saistībām saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem cilvēktiesību jomā. ES turpinās paust bažas par pastiprinātu valsts kontroli pār tiešsaistes telpu, aizsargājot demokrātiskos procesus un nodrošinot uz cilvēktiesībām balstītu pieeju dezinformācijas apkarošanai.

14. ES turpinās aktīvi iesaistīties ANO forumu darbā, lai pievērstu uzmanību jauno un topošo **digitālo tehnoloģiju** ietekmei uz cilvēktiesībām. ES turpinās sadarboties ar *OHCHR* un citiem partneriem, lai īstenotu ANO ģenerālsekretāra ceļvedi par digitālo sadarbību. ES atbalstīs atvērtu, bezmaksas, sadarbībspējīgu, uzticamu un drošu internetu un īpašu uzmanību pievērsīs dažiem svarīgiem jautājumiem, piemēram, interneta bloķēšanai, pilsoniskās telpas aizsardzībai tiešsaistē, datu aizsardzībai, tiesību uz privātumu aizsardzībai un veidiem, kā apkarot nelikumīgu novērošanu, tiešsaistes cenzūru, dezinformāciju un kibernetizāciju. ES veicinās cilvēktiesībās balstītu pieeju jaunu digitālo tehnoloģiju projektēšanā, izstrādē, ieviešanā, izvērtēšanā un izmantošanā, tostarp attiecībā uz mākslīgo intelektu (MI), saskaņā ar gaidāmajiem ES tiesību aktiem šajā jomā.
15. ES turpinās stingri iestāties un pastiprināt rīcību, lai apkarotu visu veidu **diskrimināciju**, īpašu uzmanību pievēršot multiplās un krusteniskās diskriminācijas veidiem, tostarp diskriminācijai dzimuma, rases, etniskās vai sociālās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu, invaliditātes, vecuma, seksuālās orientācijas un dzimtiskās identitātes dēļ. ES atkārtoti apliecinā savu apņemšanos veicināt līdztiesību un nediskrimināciju un visu personu tiesības baudīt cilvēktiesību un pamatbrīvību pilnu klāstu. ES konsekventi un konstruktīvi sadarbosies ar ANO pilnvaru subjektiem, kuri koncentrējas uz vardarbības un visu veidu diskriminācijas apkarošanu, un atbalstīs ANO nepārtraukto darbu šajā jomā.

16. ES atbilstoši savām starptautiskajām saistībām enerģiski veicinās un pastiprinās starptautiskos centienus panākt **dzimumu līdztiesību**, to, ka visas sievietes un meitenes var pilnībā baudīt cilvēktiesības un ka viņām tiek nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas. ES visos attiecīgajos forumos, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas Sieviešu statusa komisijā, izmantos jebkuru iespēju vēlreiz apstiprināt šīs saistības, lai novērstu ar dzimumu saistītas diskriminācijas un nevienlīdzības pamatcēloņus. ES turpinās veicināt dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu visos ANO cilvēktiesību forumos, tostarp miera un drošības iniciatīvās, un atbalstīt visu sieviešu un meiteņu pilnīgu, efektīvu, vienlīdzīgu un jēgpilnu līdzdalību visos lēmumu pieņemšanas līmeņos, tostarp īstenojot ANO DP Rezolūciju 1325 un turpmākās rezolūcijas par sievietēm, mieru un drošību. ES arī turpmāk savu centienu centrā izvirzīs visu veidu seksuālās un ar dzimumu saistītas vardarbības novēršanu un izskaušanu, šeit ietverot vardarbību ģimenē un intīmā partnera vardarbību gan tiešsaistē, gan bezsaistē, kā arī bērnu, agrīnas un piespiedu laulības, sieviešu dzimumorgānu kropļošanu un citas kaitīgas prakses pret sievietēm un meitenēm, un šajā sakarā izmantos arī ES vadīto draugu grupu pret sievietēm un meitenēm vērstas vardarbības izskaušanai. ES atkārtoti uzsver, ka ir vajadzīgi visas sabiedrības centieni, lai vīriešus un zēnus iesaistītu seksuālas un ar dzimumu saistītas vardarbības izbeigšanā, dzimumu nevienlīdzības izskaušanā, diskriminējošu sociālo normu problemātikas risināšanā un dzimumu stereotipu apkarošanā.
17. ES joprojām ir apņēmības pilna veicināt, aizsargāt un īstenot visas cilvēktiesības, kā arī pilnībā un efektīvi īstenot Pekinas Rīcības platformu un Starptautiskās konferences par iedzīvotājiem un attīstību (*ICPD*) rīcības programmu un to pārskatīšanas konferenču iznākumus, un šādā kontekstā tā joprojām ir apņēmības pilna veicināt seksuālo un reproduktīvo veselību un ar to saistītās tiesības. To paturot prātā, ES vēlreiz apstiprina savu apņemšanos veicināt, aizsargāt un īstenot ikvienas personas tiesības bez diskriminācijas, piespiešanas un vardarbības pilnībā kontrolēt jautājumus saistībā ar savu seksualitāti un seksuālo un reproduktīvo veselību un brīvi un atbildīgi lemt par tiem. ES turklāt uzsver, ka ir nepieciešams, lai seksuālās un reproduktīvās veselības jomā būtu vispārēji pieejama kvalitatīva un cenas ziņā pieejama, visaptveroša informācija, izglītība, tostarp visaptveroša izglītība par seksualitāti, un veselības aprūpes pakalpojumi.

18. ES turpinās konstruktīvi iesaistīties visās iniciatīvās, kas saistītas ar cīņu pret **rasismu**, rasu diskrimināciju, ksenofobiju un ar to saistīto neiecietību visā pasaulē, vienlaikus paturot prātā savu ilgstošo nostāju attiecībā uz nepieciešamību nodrošināt Starptautiskās konvencijas par jebkuras rasu diskriminācijas izskaušanu vispārēju ratifikāciju un pilnīgu un efektīvu īstenošanu, kā arī vajadzību īstenot Durbanas deklarāciju un rīcības programmu un vajadzības gadījumā vienkāršot un racionalizēt tās pārraudzības mehānismus.
19. ES arī turpmāk iestāsies par **relīģijas vai ticības brīvības** veicināšanu un aizsardzību. Tā nosodīs reliģijas vai ticības iemeslu dēļ kādas personas izdarītu vai pret kādu personu vērstu diskrimināciju, neiecietību, vardarbību un vajāšanu. ES sekmēs un aizsargās ikviena cilvēka tiesības uz reliģiju vai ticību un tiesības paust vai mainīt savu reliģiju vai ticību, vienlaikus tā nosoda kriminālatbildības noteikšanu par apostāzi un reliģijas zaimošanas tiesību aktu ļaunprātīgu izmantošanu. ES turpinās sekmēt un aizsargāt tiesības uz vārda brīvību un atbalstīt starpreliģiju dialogu, kas ir efektīvs cilvēktiesību veicināšanas instruments. ES sniegs ieguldījumu ANO izvērstajos konfliktu novēršanas, samierināšanas un starpniecības centienos, tostarp, sekmējot centienus aizsargāt reliģisko mantojumu, vienlaikus pilnībā ievērojot cilvēktiesības.

20. ES pastiprinās rīcību, lai ievērotu cilvēktiesības un principus, kā arī starptautiskās humanitārās tiesības un bēgļu tiesības attiecībā uz **bēgļiem, iekšzemē pārvietotām personām un migrantiem**, īpašu uzmanību pievēršot bērniem, sievietēm un citām neaizsargātā situācijā esošām personām. ES visaptverošā pieeja piespiedu pārvietošanai un migrācijai arī turpmāk koncentrēsies uz neatbilstīgas migrācijas un piespiedu pārvietošanas pamatcēloņu novēršanu. ES turpinās atbalsta sniegšanu valstīm to migrācijas pārvaldības centienos, migrantu kontrabandistu un cilvēku tirgotāju peļņas gūšanas modeļu graušanā, Eiropas ārējo robežu labākā pārvaldībā un likumīgu ieceļošanas iespēju piedāvāšanā, vienlaikus pilnībā respektējot valstu kompetenci un pienācīgi ņemot vērā pašreizējo realitāti, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija. ES turpinās aicināt visas valstis novērst cilvēku tirdzniecību un kontrabandu, aizsargāt cietušos, uzturēt spēkā dzimumjutīgu un bērniem pielāgotu pieeju un nodrošināt vainīgo efektīvu saukšanu pie atbildības. ES turpinās stingri nosodīt un apkarot valsts atbalstītu trešo valstu bēgļu un migrantu instrumentalizāciju, tostarp bēgļu un migrantu kontrabandu, ko Baltkrievijas režīms organizē politiskiem mērķiem, un tā radīto humanitāro krīzi.
21. **Klimata krīze** ir cilvēktiesību krīze. ES turpinās uzņemties pasaules mēroga vadību klimata pārmaiņu un vides jautājumos un atbalstīs pasākumus, ar ko pievēršas klimata pārmaiņu, bioloģiskās daudzveidības zuduma un vides degradācijas nopietnajai ietekmei uz to, lai cilvēki varētu pilnībā baudīt visas cilvēktiesības, tostarp cilvēktiesības uz drošu dzeramo ūdeni un sanitāriju. Šajā sakarā ES atzinīgi vērtē to, ka ir pieņemta rezolūcija par cilvēktiesībām uz tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi un rezolūcija, ar ko izveido pilnvaras īpašajam referentam par cilvēktiesību veicināšanu un aizsardzību saistībā ar klimata pārmaiņām. ES turpinās aktīvi iesaistīties saistībā ar ANO rezolūcijām par saikni starp cilvēktiesībām un klimatu un vidi un turpinās progresu virzībā uz to, ka tiesības uz tīru, veselīgu un ilgtspējīgu vidi tiek visā pasaulē atzītas par cilvēktiesībām. ES uzsver, cik svarīgi ir vides jautājumos nodrošināt piekļuvi informācijai, sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs.

22. ES turpinās veicināt pirmiedzīvotāju tautu tiesības, kā izklāstīts ANO Deklarācijā par **pirmiedzīvotāju tautu** tiesībām un starptautiskajās tiesībās cilvēktiesību jomā, un šajā sakarā aktīvi iesaistīsies visos attiecīgajos forumos, kuros tiek apspriestas pirmiedzīvotāju tautu tiesības. ES turpinās centienus paplašināt pirmiedzīvotāju tautu pārstāvju un iestāžu dalību attiecīgajās Apvienoto Nāciju struktūrās attiecībā uz jautājumiem, kas tos skar. Šajā sakarā ES atzinīgi vērtē to, ka ir sāktas Starptautiskā pirmiedzīvotāju tautu valodu desmitgade 2022.–2032. gadam.
23. ES turpinās veicināt un aizsargāt visu **bērnu** visas tiesības, jo īpaši to bērnu tiesības, kuri atrodas neaizsargātā situācijā, un turpinās atbalstīt iniciatīvas šajā sakarā, tostarp veicinot bērnu jēgpilnu līdzdalību. Tā turpinās veicināt un īstenot pasākumus, lai novērstu visu veidu vardarbību pret bērniem. ES cieši sadarbosies ar ANO, jo īpaši ar ģenerālsekretāra īpašajiem pārstāvjiem jautājumos par bērniem un bruņotiem konfliktiem un jautājumos par vardarbību pret bērniem. ES turpinās veicināt pilnīgas neiecietības politiku attiecībā uz bērnu darbu un vardarbību pret bērniem tiešsaistē un bezsaistē. Ikvienam bērnam jebkuros apstākļos jābūt drošai un netraucētai piekļuvei vienlīdzīgai un iekļaujošai kvalitatīvai izglītībai.
24. ES ir apņēmusies pilnā turpināt gūt panākumus ANO Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam īstenošanā visā ES un pasaulē. ES atkārtoti norādīs, ka visu cilvēktiesību – vai tās būtu pilsoniskās, politiskās, ekonomiskās, sociālās vai kultūras tiesības – pilnīga izmantošana ir priekšnoteikums iekļaujošai un ilgtspējīgai attīstībai un veicinās **uz cilvēktiesībām balstītu pieeju attīstībai**. ES atkārtoti paudīs savu nostāju, ka tiesības uz attīstību ir balstītas uz visu cilvēktiesību universālo, nedalāmo, savstarpēji saistīto un savstarpēji atkarīgo raksturu un ka indivīdi ir attīstības procesa galvenie dalībnieki, virzītājspēki un labuma guvēji, vienlaikus atzīstot attīstības stratēģiju daudzpusējo raksturu. Šādā garā ES iesaistīsies ANO līmeņa diskusijās par tiesībām uz attīstību un iestāsies par konsensā balstītu apspriešanos, vienlaikus saglabājot savu principiālo nostāju attiecībā uz juridiski saistoša instrumenta izstrādi par tiesībām uz attīstību.

25. **Terorisms un organizētā noziedzība** ir ļoti nopietns drauds starptautiskajam mieram un drošībai. ES aicina visas valstis nodrošināt, ka reaģēšana uz teroristu un organizētās noziedzības pastrādātiem noziegumiem notiek pilnīgā saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, jo īpaši starptautiskajām cilvēktiesībām, humanitārajām un bēgļu tiesībām. Cīņā pret terorismu galvenā uzmanība ir jāpievērš cietušajiem un jānodrošina, ka cietušo tiesības tiek aizsargātas un veicinātas.
26. ES turpinās sadarboties ar *OHCHR* un ANO **Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jautājumu** darba grupu, lai veicinātu ANO Vadošo principu uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām (*UNGP*) globālu īstenošanu. Tā turpinās atbalstīt valstu rīcības plānu pieņemšanu un visaptverošas ES sistēmas izstrādi *UNGP* īstenošanai, par atsauci izmantojot *UNGP* ceļvedi uzņēmējdarbības un cilvēktiesību nākamajai desmitgadei. ES aktīvi iesaistīsies ANO diskusijās par juridiski saistošu instrumentu uzņēmējdarbības un cilvēktiesību jomā, tostarp, iespējams, iesaistoties ierosinātajā priekšsēdētāja draugu grupā un sadarbojoties ar partneriem, lai izpētītu idejas par konsensā balstītu instrumentu, kas var efektīvi uzlabot cietušo aizsardzību un radīt vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā pasaulē.
-